

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

ATAMAN İNCE

1956 doğumlu Ataman İnce, 16.10.1981 tarihinde TKB üyesi olduğu iddiası ile İstanbul Emniyet Müdürlüğü görevlilerince Kartal'da gözaltına alındı ve Kartal Emniyet Amirliği Soğanlık Polis Karakoluna götürüldü. Burada sorguya alınan Ataman İnce rahatsızlandığı iddiası ile 18.10.1981 tarihinde Kartal 2. Zırlı Tugay Komutanlığı Revirine götürüldü. Revir vizite defterine göre; Ataman İnce'ye darbeye bağlı solunum distressi teşhisi konulduğu, ayrıca sırtında, dirseklerinde, omuzlarında ayaklarında ekimoz ve hematoma tespit edildiği ve hayati tehlikesinin bulunmadığı belirtilerek tekrar Karakola götürüldü. 25.10.1981 tarihinde ise tekrar rahatsızlandığı iddiası ile 2. Zırlı Tugay Komutanlığı Revirine, oradan da Haydarpaşa Askeri Hastanesine götürüldü. Askeri Hastanede dahiliye uzmanının olmaması sebebiyle Haydarpaşa Numune Hastanesine sevk edildi. Ataman İnce aynı gün 25.10.1981 tarihinde Hastanede öldü. Ailesine haber verilmeden Fatih'te Zindan arkası Mezarlığı'na gömüldü.

1. Ataman İnce'nin arkadaşlarından ölmüş olabileceğini öğrenen babası Zeki İnce İstanbul'a oğlunun akıbetini araştırmaya geldi. Ancak yapmış olduğu görüşme ve araştırmalar neticesinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nden oğlunun göz altında olmadığı, bir bilgilerinin olmadığı yönünde yanıt aldı. Araştırmalarının neticesinde oğlunun gözaltında işkence ile öldürüldüğüne dair sorumluların cezalandırılması için 10.11.1981 tarihinde İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'na yaptığı suç duyurusu ile şikâyetinde bulundu.

1. 26.10.1981 tarihli Ölü Muayene Zapt'nda; "...sol koltuk altında 5 cm. bir yara, sol dizde üç adet birer cm çaplı kabuklu yara, sol uyluk dış kenarında 1 cm. çapında kabuklu yara, her iki ayak ön yüzlerinde yarım cm. 'lik yaralar, her iki ayak tabanında 8-10 cm.'lik 8*8 cm ebadında ekimozlar, sırtta muhtelif yerlerde yaralar görüldüğü..." belirtildi.

25.01.1982 tarihli Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Adli Tıp Kürsüsü tarafından hazırlanan Otopsi Raporunda da Ölü Muayene Zaptından ayrı olarak; "...sağ deltoid adalede 5*4 cm., sağ pazıda dışta 12*8 cm., sağ ön kol üst dışta 5*6 cm., sağ el sırtında 5*4 cm., sağ ön kol arka üstte 4*4 cm., sağ şak ön yüzde 15*6 cm., sağ ayak tabanında 6*8 cm., sağ glutea alt bölümde 8*4 cm., ebadında ekimoz olduğu...sol sakpula iç kısımda 5*4 cm., sol lomberde 5*6 cm., sırt sol kürek kemiği altında 3*4 cm., sol gluteada 8*6 cm., sol ayak tabanında 10*6 cm., ebadında ekimoz olduğu...sol omuz başında, sol kol büküm yerinde, sol uylukta, her iki dizde 3cm.'ye kadar varan boyda kabuk bağlamış yaralar, sol koltuk altında 5*4 cm., sol pazi iç kısımda 5*4 cm. ebadında epiderm kaybı ile müterafik enfekte yara, ayrıca her iki el sırtında sağ kolik bölgede 5*4 cm. ebadında her iki ayak başparmağı iç kısmında 6*4 cm. ebadında ekimoz bulunduğu...baş cildi altında vertekste 4 cm. sağ frontalde 3 cm. ebadında ekimoz, kafatası kemikleri sağlam, beyni şiş, ödemli olduğu, sol 7. Kaburgada meme hattı ile kesişme yerinde kırık, etrafında ekimoz...olduğu" belirtildikten sonra "...maktulün ölüm sebebinin interstisyel pnömoni, siroz ve aşağı nefron nefrozu' nun müşterek tesiri ile meydana geldiği..." belirtildi.

26.10.1984 tarihli Adli Tıp Kurumu Başkanlığı 1. İhtisas Kurulu Raporu; "...ölümden evvelki 7-8 günden başlayarak müessir file maruz kaldığının kabulü gerektiği, bu belirtilerin kendisinde mevcut hastalıkların sonucunda meydana gelemeyeceği gibi şahsın kendi kendisine yaptığı travma ile ilgili olmasının da tıbben varit olmadığı...ancak kişiye vaki travmalar taze, ağır ve geniş ekimozlar getirdiğine ve ölüm de travmadan kısa bir süre sonra meydana geldiğine göre bu travmatik belirtilerin kendinde mevcut ve aslında öldürücü nitelikte olan hastalıkları vahimleştirerek ölümü çabuklaştırdığı sonucuna varılmıştır..." şeklindedir.

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

11.10.1985 tarihli Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Genel Kurul Raporu ise; "...maktulün vücudunda mevcut ekimozlar ile müessir fiil bulgularının tümünün kişinin kendini yere atmak veya künt bir yere vurmak suretiyle meydana gelemeceği, bir kısmının kişiye varit direkt travmalar ile oluştuğu, travmatik lezyonlardan gelişen ve kendinde mevcut hastalıkları nedeniyle mukavemeti kırılmış bedende solunum yetmezliği ile ölümün meydana geldiği sonucuna varılmıştır..." şeklindedir.

2. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı tarafından 09.03.1982 tarihinde 1981/3616 E. Ve 1982/909 K. Sayılı iddianame ile Kartal Emniyet Amirliği'nde görevli polisler Talat Gül (baş komiser), Celal Arslan (komiser muavini), Niyazi Çomak (komiser muavini), Bidat Yıldız (polis memuru), Ömer Erdal (polis memuru), Yusuf Tokur (polis memuru), Selahattin Tutar (polis memuru) ve bekçi Ahmet Erkmen (bekçi) hakkında, "Ataman İnce'yi cürümlerini söyletmek için işkence sonucu ve evvelce mevcut olup da bilinmeyen öldürücü hastalıkların birleşmesi ile ölümüne sebebiyet vermek" suçundan cezalandırılmaları istemi ile dava açıldı.

3. Yargılamaya İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No'lu Askeri Mahkemesi'nin 1982/240 E. Sayılı dosyası ile başlandı. Sanık polislerin hepsi ifadelerinde özetle; Ataman İnce'ye işkence yapmadıklarını, Ataman İnce'nin nezarethanedeki kendisini sağa sola çarparak göğüs ve kafasını demir kapıya ve duvara vurduğunu, sinir krizi geçirdiğini, dışarıda bakımsızlık sonucu yakalandığı siroz hastalığı nedeniyle ölmüş olabileceği, beyanında bulundular.

4. Mahkeme tarafından 05.09.1983 tarihinde 1982/240 E. Ve 1983/379 K. No'lu ilam ile tüm sanıklar hakkında "mahkumiyetlerine yeterli delilin bulunmadığı" gerekçesiyle BERAAT kararı verildi.

5. Beraat kararı müdahiller vekilleri tarafından temyiz edildi. Temyiz üzerine Askeri Yargıtay 1. Dairesi tarafından 14.03.1984 tarihinde 1984/155 E. Ve 1984/131 K. No'lu ilam ile beraat kararı "noksan soruşturma" sebebiyle bozuldu.

6. Bozma sonrası yargılamaya Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi'nin 1986/12 E. Sayılı dosyası ile yeniden başlandı ve Mahkeme tarafından bozmaya uyularak eksiklikler tamamlandı. Mahkeme tarafından 25.02.1986 tarihinde 1986/55 K. No'lu ilam ile sanık polisler Talat Gül, Celal Arslan, Niyazi Çomak, Bidat Yıldız, Ömer Erdal ve Yusuf Tokur'un ALTIŞAR YIL SEKİZER AY AĞIR HAPIS cezası ile CEZALANDIRILMALARINA, Selahattin Tutar ve Ahmet Erkmen'in ise mahkumiyetlerini gerektirir delil elde edilemediğinden BERAATLARINA karar verildi.

7. Verilen ceza kararının sanık polisler ve 1. Ordu Komutanı Orgeneral Recep O. Ergun tarafından temyiz edilmesi üzerine Askeri Yargıtay 1. Dairesi tarafından 20.05.1987 tarihinde 1987/227 E. Ve 1987/286 K. No'lu ilam ile sanıklar hakkında verilen ceza kararının ONANMASINA karar verildi.

Oy çokluğu ile verilen Onama kararına karşı Mahkeme başkanı ve bir üye, "ölüme yol açan olayın hangi sanık tarafından yapıldığının belirlenememesi karşısında sanıkların asli fail değil de ferî fail olarak cezalandırılmaları gerektiği" sebebiyle muhalefet şerhi koydu.

8. Onama kararına karşı Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nca itiraz edildi. İtiraz üzerine Askeri Yargıtay Daireler Genel Kurulu tarafından 22.10.1987 tarihinde 1987/130 E. Ve 1987/155 K. No'lu ilam ile oy çokluğuyla (Kurul'da bulunan üç üye karara, sanıklar hakkında verilen cezaların ve Daire kararının yerinde olduğuna dair muhalefet şerhi koydular) "Adli Tıp Kurumu Genel Kurulu'nun 11.10.1985 tarihli Raporunun 4. Ve 5. Fıkralarında belirtilen ve ölenin vücudunda mevcut ekimozlar ile müessir fiil bulgularının hangilerinin kişinin kendisini yere atmak veya künt bir yere vurmak sureti ile meydana gelebileceğini, hangilerinin kişiye vaki direkt travmalar ile oluştuğunu ve bunlardan hangi bölgelerdeki direkt travmaların ölümle sonuçlanan solunum yetmezliğine neden olduğunun yeniden açıklanması gerektiği ve nezarethanedeki keşif yapılması gerektiği..." sebebiyle kararın KALDIRILARAK, BOZULMASINA karar verildi.

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

9. Bozma sonrası Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Genel Kurulundan tekrar rapor alındı ve nezarethanede keşif yapıldı. Yargılama sonrasında 1. Ordu Komutanlığı Sıkıyönetim 2 No'lu Askeri Mahkemesi (Selimiye) tarafından 1987/57 E. Ve 1989/2 K. No'lu ilamı ile 10.01.1989 tarihinde sanık polisler Talat Gül, Celal Arslan, Niyazi Çomak, Bidat Yıldız, Ömer Erdal ve Yusuf Tokur'un Ataman Ince'ye müessir fiilde bulunmak suçundan BEŞER AY ONAR GÜN HAPİS CEZASI VE 2.666 TL AĞIR PARA CEZASI ile CEZALANDIRILMALARINA oy çokluğu ile karar verildi. (syf. Büyük dosya; syf ; 14-25)
- Karara üye hâkim tarafından; sanıkların müessir fiil suçundan değil de daha ağır cezaya yer veren TCK 243. Maddede düzenlenen işkence sonucu ölüme sebebiyet verme suçundan cezalandırılmaları gerektiği yönünde, muhalefet şerhi konuldu.
- Karar, 18.07.1989 tarihinde kesinleşti.
10. Müdahiller vekili tarafından kararın kesinleşmesinin ardından 08.01.1990 tarihinde İçişleri Bakanlığı'na tazminat talebiyle başvuru yapıldı. Başvuruya olumsuz cevap verilmesi üzerine 12.02.1990 tarihinde İdare Mahkemesinde İçişleri Bakanlığı aleyhine tazminat davası açıldı. Ancak dava, suç tarihi esas alınarak dava zamanaşımı süresinin dolması sebebi gösterilerek (Haksız fiillerle ilgili davanın ceza zamanaşımı sürelerine tabii olduğu gözetilmeden) İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 1990/418 E. Ve 1991/799 K. No'lu ilamı ile 08.04.1991 tarihinde reddedildi.
- Karara müdahiller vekili tarafından itiraz edildi ancak Danıştay 10. Daire tarafından 1991/3183 E. Ve 1992/2784 K. No'lu ilam ile itiraz 25.06.1992 tarihinde reddedildi ve karar kesinleşti.